

Conference
on the **Future**
of **Europe**

Konferencja w sprawie przyszłości Europy

Europejski panel obywatelski 3: „Zmiana klimatu
i środowisko / Zdrowie”

Zalecenia

**Konferencja w sprawie przyszłości Europy
Europejski panel obywatelski 3:
„Zmiana klimatu i środowisko / Zdrowie”**

ZALECENIA PRZYJĘTE PRZEZ PANEL (DO PRZEKAZANIA NA SESJĘ PLENARNĄ)

Wątek 1: Lepsze modele życia

Podwątek 1.1 Zdrowy styl życia

- 1. Zalecamy, aby UE zapewniała dotacje dla rolnictwa ekologicznego, w tym zachęty do stosowania pestycydów ekologicznych, w celu zwiększenia przystępności cenowej produktów ekologicznych. Ponadto UE musi wspierać edukację rolników w zakresie rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego. Należy także unikać rolnictwa monokulturowego. Małym gospodarstwom ekologicznym, gospodarstwom nieintensywnym i gospodarstwom o krótkich łańcuchach dostaw należy zaoferować wsparcie, by mogły stać się bardziej konkurencyjne.**

Subsydiowanie produktów ekologicznych zwiększyłoby ich przystępność cenową. Powinniśmy pomagać supermarketom o krótszych łańcuchach dostaw i wspierać mniejszych rolników w zakresie sprzedaży ich produktów. Zapewnia to dostęp do świeższych produktów. Co więcej, niskie ceny produktów nieekologicznych nie odzwierciedlają wyrządzanej przez nie szkody.

- 2. Zalecamy, aby innowacje w rolnictwie wertykalnym były wspierane przez inwestycje z UE.**

Rolnictwo wertykalne pozwala nam zaoszczędzić przestrzeń, którą można wykorzystać na przykład na potrzeby leśnictwa. Nie wymaga ono również stosowania pestycydów, co pozwala nam produkować więcej żywności ekologicznej. Ponadto nie mają na nie wpływu złe warunki pogodowe, które są coraz bardziej powszechne w wyniku zmiany klimatu. Pozwala ono także na skrócenie łańcuchów dostaw.

- 3. UE powinna ustanowić normy minimalne dotyczące jakości żywności, a także dotyczące identyfikowalności żywności i stosowania żywności sezonowej**

w stołówkach szkolnych. Należy zatem wprowadzić dotacje na zdrowe składniki dla stołówek szkolnych, w celu zapewnienia uczniom przystępnej cenowo żywności o wysokiej jakości.

Nawyki, które kształtują nasze nastawienie do zdrowia, wyrabiamy w młodym wieku. Dobre nawyki należy więc promować w szkołach, a stamtąd uczniowie mogą je przenieść do swoich domów. Jest to również kwestia sprawiedliwości społecznej: każdy mieszkaniec UE powinien mieć prawo do dobrej żywności w szkole.

- 4. Zalecamy inwestowanie w nowe pasy ruchu dla rowerów oraz w poprawę istniejących ścieżek, aby uczynić jazdę rowerem bezpieczną i atrakcyjną. Należy zapewnić, aby szkolenia w zakresie przepisów ruchu drogowego dla wszystkich grup wiekowych były szeroko dostępne w całej Europie, zwłaszcza jeśli chodzi o rowery elektryczne i osoby, które nie posiadają prawa jazdy. Producenci rowerów elektrycznych powinni być zobowiązani do dostarczania informacji na temat korzystania z rowerów elektrycznych i związanych z tym zagrożeń. Należy zapewnić rowerzystom ochronę prawną w razie wypadków z udziałem pojazdów (zob. przepisy niderlandzkie). Popieramy tworzenie specjalnych stref wolnych od samochodów w miastach (bez szkody dla stref handlowych). Ogólnie rzecz biorąc, należy przyznać pierwszeństwo i dalsze prawa rowerzystom i pieszym w stosunku do pojazdów silnikowych, przy jednoczesnym zagwarantowaniu bezpieczeństwa ruchu drogowego i przestrzegania przepisów ruchu drogowego.**

Jest to ważne, ponieważ jazda rowerem przynosi korzyści dla zdrowia indywidualnego i publicznego, a także wpływa pozytywnie na jakość powietrza, poziom hałasu, klimat i wewnętrzny ruch miejski. Rowerzyści i piesi muszą czuć się bezpiecznie, również w kontekście zwiększonego wykorzystania rowerów elektrycznych. Czasami brakuje pasów ruchu dla rowerów lub ich jakość jest zła.

- 5. Zalecamy włączenie produkcji żywności do edukacji publicznej. Należy dofinansowywać i wspierać tworzenie ogródków w szkołach, tam gdzie jest to wykonalne, oraz projekty w zakresie ogrodnictwa miejskiego w przestrzeni publicznej i prywatnej. Potrzeba zapewnienia przestrzeni, wody i infrastruktury wspierającej musi być częścią ram planowania urbanistycznego. Na przykład można by zazieleniać dawne parkingi, wykorzystywać fasady budynków do ogrodnictwa pionowego, lub też**

wprowadzić konieczność uwzględnienia terenów zielonych w celu uzyskania pozwolenia na budowę. Należy zapewnić wymianę innowacyjnych i najlepszych praktyk między wszystkimi państwami członkowskimi.

Projekty ogrodnicze promują odporność miast i mieszkańców, łącząc ludzi należących do różnych grup wiekowych i społecznych. Więcej terenów zielonych poprawia jakość życia, jakość powietrza, zdrowie psychiczne i fizyczne oraz wpływa pozytywnie na środowisko.

Podwątek 1.2 Edukacja ekologiczna

- 6. Zalecamy, aby UE przyjęła dyrektywę wprowadzającą wymóg, by programy rozwoju obszarów miejskich spełniały konkretne wymogi środowiskowe, tak aby miasta stały się bardziej ekologiczne. Dyrektywa ta musi mieć zastosowanie do obiektów i przestrzeni prywatnych i publicznych, takich jak nowo budowane budynki. Dyrektywa ta musi wprowadzać normy minimalne w celu zagwarantowania, że budynki i przestrzenie będą jak najbardziej ekologiczne. Pojęcie „ekologiczne” odnosi się tutaj do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zmniejszonego zużycia energii, niskiego poziomu emisji dwutlenku węgla oraz włączenia roślin do projektów architektonicznych.**

Bardziej ekologiczne miasta aktywnie przyczyniają się do ograniczania skutków zmiany klimatu i redukcji emisji substancji takich jak dwutlenek węgla i ozon, które mają negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców. Inwestycje w bardziej ekologiczne miasta przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju społeczności, który przynosi długoterminowe korzyści gospodarcze i społeczne.

- 7. Zalecamy, by z pomocą państw członkowskich UE opracowała, przyjęła i wdrożyła wspólną europejską kartę poświęconą kwestiom środowiskowym, z uwzględnieniem ich złożoności. Karta ta zapewni państwom członkowskim ramy opracowywania regularnych kampanii informacyjnych i szkoleniowych, rozpowszechnianych za pośrednictwem wszystkich dostępnych kanałów medialnych i specjalnego nowego portalu informacyjnego. Kampanie te powinny być prowadzone w całej UE i na wszystkich szczeblach, w celu zwiększenia świadomości ekologicznej wśród wszystkich obywateli.**

Brak koordynacji między państwami członkowskimi negatywnie odbija się na skuteczności prowadzonych kampanii i spowalnia wysiłki na rzecz walki z globalnym wyzwaniem, jakim jest zmiana klimatu. Wspólna karta będzie sprzyjać synergii między planami działania państw członkowskich, co sprawi, że podejmowane wysiłki będą bardziej skuteczne. Ponadto pozwoliłaby ona zapewnić, aby obywatele otrzymywali spójne i konsekwentne informacje na temat wpływu codziennych działań, takich jak wybór środka transportu i przetwarzanie odpadów.

Wątek 2: Ochrona naszego środowiska i naszego zdrowia

Podwątek 2.1 Zdrowe środowisko naturalne

- 8. Zalecamy ujednolicony system etykietowania oparty na klasach i pokazujący cały ślad ekologiczny każdego dostępnego produktu zakupionego w UE. Produkty sprowadzane spoza UE muszą być w przejrzysty sposób zgodne z tym systemem etykietowania. System ten powinien opierać się na jasnych kryteriach etykietowania samych produktów i wykorzystywać na przykład kody QR, pozwalające uzyskać bardziej szczegółowe informacje na temat danego produktu.**

Te informacje na temat cyklu życia produktu mają zasadnicze znaczenie dla wszystkich obywateli w UE w kontekście wzmocnienia pozycji konsumentów w ich działaniach zakupowych. Dzięki nim obywatele UE będą podejmować odpowiedzialne decyzje, aby przyczynić się do ochrony ich środowiska.

- 9. Zalecamy zwiększenie poziomu inwestycji finansowych w znalezienie nowych przyjaznych dla środowiska źródeł energii, a do tego czasu dodatkowe inwestycje w istniejące optymalne rozwiązania w zakresie produkcji energii. Zalecamy również informowanie i edukowanie mieszkańców Europy o konkretnych źródłach energii w sposób zapewniający pełną przejrzystość. Zdecydowanie zalecamy rozważenie wszystkich ekologicznych i społecznych skutków procesu produkcji energii dla obecnych i przyszłych pokoleń.**

Poziomy emisji dwutlenku węgla i innych toksycznych substancji pochodzących z produkcji energii są bardzo wysokie, co ma negatywny wpływ na klimat i jakość powietrza. Aby zapewnić zgodność z dyrektywami europejskimi i zaleceniami

zawartymi w sprawozdaniach IPCC oraz celami COP26, należy przeprowadzić dalsze badania i inwestycje w celu osiągnięcia neutralnej dla klimatu produkcji energii.

Podwątek 2.2 Ochrona naszej różnorodności biologicznej

10. Zalecamy drastyczne ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów chemicznych we wszystkich rodzajach gospodarstw rolnych za sprawą egzekwowania stosowania wyższych wspólnych norm, przyspieszenia badań nad naturalnymi alternatywami oraz wspierania przyjmowania nowych rozwiązań, w tym szkoleń dla rolników.

Chociaż poczyniono postępy w zakresie alternatywnych nawozów i pestycydów, większość z nich nie nadaje się jeszcze do wykorzystania przez duże gospodarstwa rolne. W związku z tym konieczne są bardziej spójne wysiłki w celu stworzenia nowych rozwiązań. Badania te powinny być wspierane zarówno za pośrednictwem wydatków publicznych, jak i za pomocą wyższych norm stosowania pestycydów i nawozów. Wyniki tych badań należy szybko rozpowszechnić w skali UE.

11. Zalecamy rozszerzenie obszarów chronionych w celu ochrony różnorodności biologicznej (w tym ssaków, ptaków, owadów i roślin) oraz wzmocnienie praworządności w odniesieniu do interwencji człowieka na tych obszarach. Dzięki zharmonizowanym normom unijnym obszary chronione będą postrzegane nie tylko jako wyspy, ale również jako stanowiące pewną ciągłą całość z bardziej ekologicznymi obszarami miejskimi.

Wylesianie ma duży negatywny wpływ na różnorodność biologiczną. Jednym z głównych sposobów ochrony różnorodności biologicznej obszarów lądowych jest tworzenie obszarów chronionych. Trudno jest jednak utrzymywać obszary chronione w pobliżu zanieczyszczonych miast, czy też unikać ingerencji człowieka, gdy otoczenie nie jest przyjazne dla przyrody. Musimy sprawić, by tereny mieszkalne stały się bardziej ekologiczne i zintegrowane z otaczającą je przyrodą.

12. Zalecamy przekierowanie dotacji ogólnych dla rolnictwa przede wszystkim na

projekty związane z rozwojem zrównoważonego rolnictwa, w tym z poszanowaniem przyrody i pracowników. Beneficjenci powinni być zobowiązani do przestrzegania jasnych norm środowiskowych i powinni być ściśle monitorowani.

Uważamy, że zachęty powinny dotyczyć jedynie zrównoważonego rolnictwa, co oznacza przekierowanie środków obecnie wykorzystywanych na dotacje ogólne. Ponadto skoncentrowanie się na projektach transformacyjnych i innowacyjnych rozwiązaniach, a nie na płatnościach rocznych, pozwoliłoby zwiększyć skuteczność przyznawanych funduszy. Należy lepiej monitorować wpływ działalności rolniczej i projektów na środowisko. Prawa człowieka przysługujące pracownikom również należy uznawać za część zrównoważonego rozwoju.

13. Zalecamy, aby UE zapewniła uczciwą konkurencję w sferze przyjaznych dla środowiska produktów rolnych, ustanawiając bardziej rygorystyczne normy dla produktów unijnych i dla tych pochodzących spoza Unii, zapewniając ich identyfikowalność, etykietowanie i kontrolę jakości.

Niższa wydajność zrównoważonych produktów rolnych ma wpływ na ich poziom konkurencyjności kosztowej. Produkty importowane powinny spełniać te same surowe normy dotyczące wpływu ich produkcji na środowisko. Potrzebujemy organów, które będą w stanie zapewnić identyfikowalność importowanych produktów rolnych.

14. Zalecamy szybkie i zakrojone na bardzo dużą skalę zalesianie w UE, oparte na maksymalizacji wykorzystania gruntów. Szczególny nacisk należy przy tym położyć na ponowne zalesianie wyeksploatowanych lub zniszczonych lasów oraz na zalesianie terenów zdegradowanych. Należy promować nowe, bardziej odpowiedzialne rozwiązania pozwalające na lepsze wykorzystanie drewna, np. zastępowanie tworzyw sztucznych i innych materiałów chemicznych, zapewnienie większej efektywności energetycznej biomasy, recykling produktów drzewnych.

Ponowne zalesianie ma wyraźny pozytywny wpływ na środowisko i szeroko pojętą różnorodność biologiczną. Musimy spalać mniej drewna, ale jednocześnie drewno ma zasadnicze znaczenie w wytwarzaniu produktów o wysokiej wartości dodanej, na przykład w sferze zamienników tworzyw sztucznych.

Podwątek 2.3 Bezpieczna i zdrowa żywność

- 15. Zalecamy szybkie i stopniowe wyeliminowanie nie zrównoważonych form opakowań żywności, w tym opakowań z tworzyw sztucznych i innych materiałów nieulegających biodegradacji. Proponujemy osiągnięcie tego celu poprzez zapewnienie zachęt finansowych dla przedsiębiorstw, które przechodzą na opakowania w pełni ulegające biodegradacji, inwestowanie w badania nad rozwiązaniami alternatywnymi oraz wprowadzenie kar dla przedsiębiorstw, które nie stosują opakowań ulegających biodegradacji.**

Odpady z tworzyw sztucznych, w szczególności mikrodrobiny plastiku, są coraz liczniejsze i rozkładają się powoli. Ich spożycie szkodzi jakości i bezpieczeństwu żywności, a jednocześnie zagraża zdrowiu ludzi i zwierząt. Co więcej, istniejące przepisy europejskie mające na celu ograniczenie wykorzystania opakowań nieulegających biodegradacji są niewystarczające.

- 16. Zalecamy stopniowe wycofywanie intensywnej hodowli zwierząt, w tym zapewnienie, by zwierzęta nie były trzymane w niegodnych warunkach. Proponujemy wprowadzenie wspólnych norm dotyczących hodowli zwierząt (np. maksymalna liczba zwierząt, odpowiednia przestrzeń zewnętrzna) oraz zwiększenie inwestycji w metody nieintensywne (hodowla ekstensywna i zrównoważona) poprzez zapewnienie zachęt finansowych i szkoleń dla gospodarstw w celu wsparcia tej zmiany.**

Stopniowe wycofywanie hodowli intensywnej zmniejszy poziom zanieczyszczenia środowiska i zwiększy ochronę środowiska naturalnego. Ponadto stopniowe wycofywanie intensywnej hodowli zwierząt zmniejszy ilość leków niezbędnych do zwalczania chorób zwierząt i podniesie jakość naszej żywności. W intensywnej hodowli zwierząt nie bierze się również pod uwagę dobrostanu zwierząt. Istnieją bardziej zrównoważone formy hodowli, takie jak hodowla ekstensywna, jednak by rolnicy mogli je stosować, potrzebują wsparcia w formie dotacji.

- 17. Zalecamy zaostrzenie kontroli w zakresie przestrzegania zakazu zbędnego stosowania antybiotyków i innych leków zwierzęcych w dodatkach paszowych dla zwierząt: zakaz ten musi stać się rzeczywistością. Proponujemy, aby stosowanie antybiotyków w hodowli było dozwolone tylko wtedy, gdy jest to**

absolutnie konieczne do ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt, a nie w celach zapobiegawczych. Ponadto konieczne jest dalsze inwestowanie w badania nad bardziej wydajnymi antybiotykami, opracowywanie rozwiązań alternatywnych przy jednoczesnym wykorzystaniu istniejących badań nad antybiotykami.

Odporność na antybiotyki u ludzi zmniejsza się w wyniku spożywania żywności pochodzącej od zwierząt, którym podawano antybiotyki. Ponadto na stworzenie odpowiednich alternatyw dla istniejących antybiotyków oraz zapewnienie, aby rolnicy byli świadomi ich istnienia i gotowi do ich stosowania, potrzeba czasu. Zdajemy sobie sprawę, że istnieją dyrektywy europejskie w sprawie antybiotyków, ale nie zostały one wdrożone w ten sam sposób we wszystkich państwach członkowskich. Co więcej, leki dla zwierząt są stosowane niezgodnie z przeznaczeniem w celach dopingowych, a zatem bardziej rygorystyczne prawodawstwo w tej dziedzinie przyczyni się do poprawy dobrostanu zwierząt i poprawy ich jakości życia.

18. Zalecamy, aby prawodawstwo europejskie wymagało deklarowania zastosowania substancji hormonalnych i substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego w produkcji żywności w zakresie typu, ilości i ekspozycji produktu końcowego. Opakowania wszystkich produktów spożywczych zawierających te substancje muszą być opatrzone etykietami przedstawiającymi szczegółowo te informacje i powody zastosowania tych substancji. Ponadto musimy przyspieszyć badania nad wpływem substancji hormonalnych i substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego na zdrowie ludzi.

Obecnie mamy do czynienia z brakiem identyfikowalności produktów spożywczych, zwłaszcza w odniesieniu do substancji hormonalnych i substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego. Uważamy, że przejrzystość produkcji żywności jest niezbędna do zapewnienia rozliczalności. Ponadto konsumenci powinni znać pełen skład swojej żywności i mieć możliwość swobodnego wyboru tego, co jedzą. Co więcej, dotychczasowe badania nad wpływem, jaki ma na ludzi spożywanie produktów spożywczych zawierających substancje hormonalne i substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego (i nad potencjalnymi zagrożeniami z tym związanymi), są niewystarczające.

19. Zalecamy zniechęcanie do spożywania żywności przetworzonej poprzez

opodatkowanie niezdrowej żywności i inwestowanie tak zgromadzonych środków w zdrową żywność. Proponujemy wprowadzenie ogólnoeuropejskiego systemu punktacji dla zdrowej żywności, opartego na stosowanych w państwach członkowskich najlepszych praktykach w zakresie etykietowania żywności i informowania konsumentów o właściwościach zdrowotnych żywności.

Zgromadzone dzięki temu środki można wykorzystać do opracowywania działań uświadamiających i kampanii promocyjnych, priorytetowego traktowania zdrowej żywności w edukacji oraz zmniejszenia widoczności niezdrowej żywności w supermarketach. Ponadto inwestowanie w zdrową żywność zwiększa ogólny stan zdrowia ludności, zmniejszając tym samym poziom wydatków publicznych potrzebnych do rozwiązywania problemów zdrowotnych wynikających z niezdrowego odżywiania. Ponadto uważamy, że opodatkowanie i dotacje zachęcą przedsiębiorstwa do produkcji zdrowszych produktów spożywczych.

Wątek 3: Przekierowanie naszej gospodarki i konsumpcji

Podwątek 3.1 Regulacja nadprodukcji i nadmiernej konsumpcji

20. Zalecamy, aby UE podjęła więcej działań, które zachęcą konsumentów do dłuższego korzystania z produktów i im to umożliwią. UE powinna zwalczać celowe postarzanie produktów poprzez wydłużenie gwarancji na produkty i ustalenie maksymalnej ceny części zamiennych po okresie gwarancji. Wszystkie państwa członkowskie powinny wprowadzić ulgę podatkową w odniesieniu do usług naprawczych, tak jak ma to miejsce w Szwecji. Producenci powinni być zobowiązani do deklarowania przewidywanego okresu użytkowania ich produktów. UE powinna za pomocą platformy internetowej i poprzez edukację przekazywać informacje o tym, jak ponownie wykorzystywać i naprawiać produkty.

Społeczeństwo oparte na jednorazowym użyciu i wyrzucaniu produktów nie jest zrównoważone, ponieważ generuje zbyt duże ilości odpadów. Wdrażając proponowane środki, będziemy zmierzać w kierunku modelu społeczeństwa, które ogranicza liczbę konsumowanych produktów, ponownie je wykorzystuje i naprawia, ograniczając tym samym nadmierną konsumpcję.

21. Zalecamy, aby UE egzekwowała bardziej rygorystyczne środowiskowe normy produkcji i zapewniała sprawiedliwe warunki pracy w całym łańcuchu produkcji. Unijne normy produkcji powinny być bardziej zrównoważone, zharmonizowane we wszystkich państwach członkowskich i stosowane do towarów importowanych. Powinny one również obejmować standardy społeczne, takie jak płaca zapewniająca pracownikom produkującym towary utrzymanie na minimalnym poziomie oraz dobre standardy pracy w fabrykach. Wobec produktów, które nie spełniają tych norm, powinny być wyciągane konsekwencje.

Należy ustanowić w Europie jednolite normy środowiskowe i standardy społeczne, aby zapewnić zrównoważoną produkcję wszystkich oferowanych produktów. Środki te mają kluczowe znaczenie dla przekierowania naszej gospodarki i zmiany wzorców produkcji przedsiębiorstw.

22. Zalecamy, by UE i państwa członkowskie wprowadziły środki ograniczające reklamowanie produktów szkodliwych dla środowiska. Wszystkie formy reklamy produktów o niskim wskaźniku zrównoważoności powinny obowiązkowo zawierać informację, że produkty te są szkodliwe dla środowiska. W przypadku produktów, które w ogóle nie są zrównoważone, UE powinna zakazać ich reklamy.

Reklamy promują konsumpcję, a produkty, które szkodzą środowisku naturalnemu, nie powinny być promowane. W ten sposób ludzie będą mniej skłonni kupować produkty szkodliwe dla środowiska.

23. Zalecamy, aby UE wprowadziła i rozszerzyła w jednolity sposób w całej UE infrastrukturę systemów kaucyjnych dla wszystkich opakowań podstawowych wykonanych ze szkła, tworzyw sztucznych, aluminium itd. W miarę możliwości producenci powinni ponownie wykorzystywać zwrócone pojemniki, zapewniając ich sterylizację, a nie tylko dokonywać ich recyklingu. Oprócz pojemników na żywność i napoje system ten powinien obejmować również inne rodzaje butelek i pojemników, takich jak butelki po szamponach.

Obecnie konsumenci wyrzucają zbyt dużo opakowań, które zanieczyszczają i niszczą nasze ekosystemy. Systemy kaucyjne przyczyniają się do zmniejszenia ilości odpadów, motywując obywateli do zwracania opakowań zamiast ich

wyrzucania. Dzięki rozszerzeniu systemu wykorzystujemy mniej zasobów i zmniejszamy ilość wytwarzanych przez nas odpadów.

Podwątek 3.2 Zmniejszenie ilości odpadów

24. Zalecamy promowanie na szczeblu europejskim intensywniejszego wdrażania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, zarówno wśród przedsiębiorstw, jak i obywateli, w formie zachęt finansowych dla tych, którzy przestrzegają tych zasad.

Gdy przedsiębiorstwa produkcyjne redukują liczbę pracowników, a nawet zalegają z płatnościami czy się zamykają, wiele osób staje się bezrobotnych. Przekwalifikowując bezrobotnych, będziemy promować praktyki bezpieczne dla środowiska, ograniczając jednocześnie bezrobocie i promując modernizację różnicowanej gospodarki.

25. Zalecamy, aby UE uregulowała kwestię stosowania opakowań bezpiecznych dla środowiska (tj. opakowań wyprodukowanych z produktów ulegających biodegradacji lub nadających się do recyklingu lub, w miarę możliwości, z produktów bardziej trwałych) i/albo stosowania opakowań, które zajmują mniej miejsca, które będą również zawierać w formie kodu QR informacje dotyczące procesu recyklingu lub utylizacji opakowań po ich użyciu.

Zalecenie to pozwoli zmniejszyć liczbę opakowań i produkcję odpadów, a tym samym ilość zanieczyszczeń, a więc również zapewnić czystsze środowisko i ostatecznie zmniejszyć ślad węglowy. Ponadto zmniejszy się spoczywające na producentach obciążenie podatkowe.

Podwątek 3.3 Produkty wytwarzane w uczciwy sposób, równy dostęp i etyczna konsumpcja

26. Zalecamy, aby Unia Europejska ustanowiła ramy prawne w celu zapewnienia wszystkim europejskim konsumentom przystępnych cenowo produktów spożywczych wysokiej jakości oraz lepszego do nich dostępu.

Obecnie na szczeblu UE brakuje wspólnego zrozumienia tego, czym jest żywność lokalna i wysokiej jakości. Lukę tę należy załatać.

Import produktów niskiej jakości ma bezpośredni negatywny wpływ na środowisko. Aby przeciwdziałać zmianie klimatu, musimy zwalczać wszystkie jej przyczyny, w tym import produktów niskiej jakości: istnieje potrzeba zmniejszenia odległości transportu i promowania produktów sezonowych.

Zalecenie to jest obiecujące, ponieważ może mieć również zastosowanie do produktów innych niż żywność.

27. Zalecamy, aby Unia Europejska zachęcała do badań i rozwoju, za pomocą systemów finansowania, w celu wprowadzenia bardziej zrównoważonych i przystępnych cenowo produktów na rynku europejskim. Ponadto Unia Europejska musi organizować konsultacje z obywatelami na wszystkich szczeblach decyzyjnych, w tym na szczeblu lokalnym, w celu określenia ich potrzeb w zakresie zrównoważonych produktów.

Uważamy, że brakuje badań nad zrównoważonymi produktami i istnieje pilna potrzeba przeznaczenia większych środków na badania, aby umożliwić Europejczykom dostęp do zrównoważonych i bardziej przystępnych cenowo zrównoważonych produktów.

Obywatele muszą uczestniczyć w procesie decyzyjnym. Program działań w zakresie badań naukowych i innowacji musi zostać określony w porozumieniu z obywatelami.

Obywatele muszą być informowani o działaniach następczych i otrzymywać informacje zwrotne.

28. Zalecamy, aby Unia Europejska znalazła mechanizm regulacji produktów z zakresu mody wprowadzanych na wspólny rynek. Mechanizm ten miałby na celu zachęcanie do lepszej konsumpcji dzięki wskaźnikowi gwarantującemu, że produkt spełnia kryteria zrównoważoności.

Sektor mody, który wytwarza nadmiernie dużo produktów niskiej jakości poza granicami Europy, nie przestrzega norm etycznych i nie jest zrównoważony.

Musimy znaleźć sprawiedliwy mechanizm, który umożliwi konsumentom lepszą konsumpcję. Ważne jest jednak, aby nie zwiększać podatków, co by miało negatywny wpływ na europejskich konsumentów, zmniejszając ich siłę nabywczą.

Konsumenci powinni wiedzieć, w jakich warunkach produkty, które kupują, są

wytwarzane oraz czy spełniają one zrównoważone normy jakościowe.

Wątek 4: W kierunku zrównoważonego społeczeństwa

Podwątek 4.1 Energia odnawialna teraz

29. Zalecamy, aby UE podjęła działania w celu wprowadzenia obowiązku stosowania filtrów dwutlenku węgla, zwłaszcza w odniesieniu do elektrowni węglowych, w okresie przejściowym, do czasu aż przestaniemy być zależni od energii konwencjonalnej. Ponadto zalecamy, aby UE udzielała pomocy finansowej państwom członkowskim, które nie posiadają środków finansowych na wdrożenie filtrów dwutlenku węgla. Wsparcie to jest uzależnione od przestrzegania założeń unijnej polityki klimatycznej związanej z porozumieniem paryskim, Zielonym Ładem i wszelkimi nowymi przepisami w dziedzinie klimatu.

Jest to konkretny krok, który należy podjąć równolegle do kontynuowania inwestycji w badania nad bezpieczną produkcją energii oraz w celu wspierania państw członkowskich UE w stopniowym osiągnięciu już przyjętych wspólnych celów w zakresie redukcji emisji.

Wiemy, że stosowanie paliw spalanych skutkuje powstawaniem gazów cieplarnianych, i państwa członkowskie UE muszą ograniczyć ten rodzaj energii, aby zapewnić zgodność z porozumieniem paryskim. Ponieważ nie możemy od razu powstrzymać emisji dwutlenku węgla i ponieważ nadal jesteśmy zależni od węgla, musimy podjąć działania zarówno krótko-, jak i długoterminowe.

Ponieważ ograniczenie emisji dwutlenku węgla leży we wspólnym interesie wszystkich, zarówno w państwach członkowskich, jak i poza Unią, UE jako instytucja ma pewne związane z tym obowiązki – wydaje zalecenia i umożliwia stosowanie rozwiązań, jako że państwa członkowskie nie są w stanie samodzielnie osiągnąć zakładanych celów.

30. Zalecamy ograniczenie intensywnej przemysłowej hodowli zwierząt w celu zmniejszenia produkcji metanu oraz ograniczenia zanieczyszczenia wody. W tym celu UE dokonuje przeglądu wspólnej polityki rolnej, aby ukierunkować dotacje na zrównoważone i lokalne rolnictwo, m.in. za pomocą systemu etykietowania umożliwiającego konsumentom rozpoznawanie zrównoważonych produktów mięsnych. Ponadto zachęcamy UE do

inwestowania w metody ponownego wykorzystywania odpadów pochodzących z produkcji zwierzęcej i innych gałęzi przemysłu.

Liczba ludności rośnie, co oznacza większy popyt na mięso w przyszłości. W związku z tym musimy ograniczyć spożycie mięsa.

Uważamy, że ponieważ metan jest gazem cieplarnianym, chów zwierząt jest najbardziej oczywistą sferą, w której można rozpocząć ograniczanie emisji.

Wszyscy wiemy, że konieczne jest spożywanie mniejszej ilości mięsa, w związku z czym należy zmniejszać pogłowie bydła.

31. Zalecamy wytwarzanie zielonego wodoru, mimo że jest to proces kosztowny (ponieważ w celu uzyskania 25% wodoru powinno się produkować 75% energii), jako że istnieje wiele pozytywnych aspektów tego rodzaju energii. Najlepszym rozwiązaniem może być produkcja energii niewiążącej się z emisjami dwutlenku węgla przy jednoczesnym rozwijaniu ekologicznego wodoru. Do produkcji zielonego wodoru powinna być wykorzystywana energia wiatrowa. UE powinna dokonywać większych inwestycji i zwiększać produkcję energii wiatrowej, a także magazynować energię do późniejszego wykorzystania.

Zielony wodór możemy magazynować, i możemy korzystać z tej energii, kiedy pojawia się na nią zapotrzebowanie. Nie występuje tu również problem zanieczyszczenia spowodowanego emisjami dwutlenku węgla.

Podwątek 4.2 Wspieranie zmian

32. Zalecamy, aby UE ustanowiła system nakazów i nagród w celu rozwiązania problemu zanieczyszczenia, w tym np. wody, gleby, powietrza oraz w zakresie promieniowania. Zalecamy nakładanie grzywien na zanieczyszczających, w połączeniu z obowiązkowym wsparciem ze strony organizacji eksperckiej, specjalnie stworzonej w celu świadczenia pomocy podmiotom w usuwaniu zanieczyszczeń i odtwarzaniu ekosystemu. Organizacja ta powinna odgrywać wiodącą rolę w zapobieganiu zanieczyszczeniu i kontrolowaniu jego poziomów.

Ważne jest podkreślanie odpowiedzialności zanieczyszczających i zachęcanie podmiotów do ograniczania zanieczyszczeń i dążenia do osiągnięcia zerowego poziomu zanieczyszczeń. Zdrowa planeta jest nam niezbędną, ponieważ jest ona

bezpośrednio związana z naszym dobrostanem i przyszłym istnieniem.

33. Zalecamy, aby UE utworzyła specjalny portal/platformę, zweryfikowaną przez wielu ekspertów, przejrzystą i łatwo dostępną dla wszystkich obywateli i zawierającą regularnie aktualizowane i zróżnicowane informacje naukowe dotyczące środowiska. Portal ten/platforma ta jest powiązana z forum, na którym obywatele i eksperci mogą się ze sobą komunikować. Zdecydowanie radzimy również zainicjować kampanię medialną promującą ten portal/tę platformę (np. za pośrednictwem mediów społecznościowych, takich jak YouTube, TikTok, LinkedIn).

Wszyscy obywatele muszą mieć dostęp do niezależnych naukowych źródeł informacji, aby rozumieć kwestie związane ze zmianą klimatu (jej konsekwencje i kroki, które należy podjąć w celu jej odwrócenia) i radzić sobie z fałszywymi informacjami. Kampania medialna uświadomi im, że ta platforma/ten portal istnieje. Ważne jest również, aby informacje podane na portalu/platformie były zrozumiałe dla wszystkich obywateli i aby osoby, które chcą wiedzieć więcej na ten temat, mogły uzyskać dostęp do materiałów źródłowych.

34. Zalecamy, aby UE zmniejszyła ilość importowanych towarów, które nie spełniają norm UE w zakresie śladu ekologicznego.

W ten sposób dbamy o to, by towary sprowadzane do UE miały bardziej ekologiczny ślad. Celem, który za tym stoi, jest zmniejszenie zanieczyszczenia w skali globalnej. Ważne jest również, aby pokazać państwom, jakie normy muszą spełniać, jeżeli chcą eksportować towary do UE.

35. Zalecamy, by UE wspierała, promowała i ułatwiała dialog na temat zmiany klimatu pomiędzy wszystkimi szczeblami decyzyjnymi, od szczebla lokalnego (obywateli) po szczebel globalny (krajowy, międzynarodowy i międzykontynentalny), aby odpowiedzieć na obawy wszystkich zainteresowanych stron.

Dialog i konsensus są optymalnym sposobem stawienia czoła wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu: jeżeli strony się nawzajem rozumieją, są bardziej chętne znaleźć wspólne stanowisko.

Podwątek 4.3 Transport przyjazny dla środowiska

36. Zalecamy, aby UE wspierała finansowo państwa członkowskie w celu poprawy sieci połączeń obszarów wiejskich. Należy to osiągnąć poprzez rozwój europejskiej sieci transportu publicznego opartej na przystępnych cenach (z naciskiem na kolej) oraz poprzez zastosowanie zachęt do korzystania z transportu publicznego. W tym celu na obszarach wiejskich należy również rozwijać łączność internetową w krótkich i realistycznych ramach czasowych.

Zalecenie to związane jest z brakiem równości w dostępie do transportu publicznego i łączności internetowej między obszarami wiejskimi i miejskimi. Wspólny projekt europejski zostałby wzmocniony, ponieważ wszyscy obywatele czuliby, że mają takie same prawa jak inni. Ulepszona sieć transportu publicznego i lepsza łączność internetowa skłaniałyby ludność do osiedlania się na obszarach wiejskich. Proces ten doprowadziłby do zmniejszenia zanieczyszczenia, ponieważ mniej osób mieszkałoby w zatłoczonych miastach.

37. Zalecamy poprawę elementów istniejącej infrastruktury transportowej, które mogą być nieużywane lub których poziom ekologiczności można jeszcze zwiększyć (w celu wprowadzenia pociągów elektrycznych). Proces ten powinien być prowadzony z dbałością o to, by nie wyrządzać szkód na obszarach ochrony środowiska.

Poprawa istniejącej infrastruktury pozwoliłaby uniknąć wydatkowania zbyt wielu zasobów i wyrządzania szkód na obszarach chronionych istotnych dla ochrony różnorodności biologicznej. Bardziej rozwinięta infrastruktura kolejowa doprowadziłaby do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla i zwiększenia przepływu ludności z obszarów miejskich do wiejskich.

38. Zalecamy, aby UE promowała zakup pojazdów elektrycznych spełniających dobre normy dotyczące czasu pracy baterii. Można by tego dokonać za pomocą zachęt unijnych mających zastosowanie do wszystkich państw członkowskich UE oraz poprzez poprawę infrastruktury elektrycznej. Jednocześnie Unia powinna inwestować w rozwój innych czystych technologii, takich jak biopaliwa i wodór, na potrzeby pojazdów, których elektryfikacja jest trudna do osiągnięcia, takich jak łodzie i samochody ciężarowe.

Zalecamy to, ponieważ energia elektryczna, uzupełniana przez inne źródła energii, takie jak wodór i biopaliwa, jest najszybszym sposobem na zmniejszenie emisji z pojazdów. W istocie najszybszym, opłacalnym i wykonalnym rozwiązaniem jest energia elektryczna, a następnie biopaliwa. W dłuższej perspektywie czasowej rolę uzupełniającą w odniesieniu do rodzajów transportu, których zelektryfikowanie nie jest możliwe, powinien odgrywać zielony wodór.

Wątek 5: Opieka dla wszystkich

Podwątek 5.1 Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej

39. Zalecamy, aby Unia Europejska zagwarantowała wspólne normy zdrowotne, ale także by dążyła do zapewnienia godziwych płac minimalnych, maksymalnej liczby godzin pracy i takich samych standardów szkoleń, w celu uzyskania tych samych certyfikatów, dla pracowników służby zdrowia w całej Unii Europejskiej.

Jeżeli nie będziemy dysponować wspólnymi standardami opieki zdrowotnej, wspólnymi płacami i wspólnymi szkoleniami dla pracowników służby zdrowia, różnice między państwami członkowskimi mogą prowadzić do braku równowagi w tej sferze w całej Unii Europejskiej. Standaryzacja opieki zdrowotnej mogłaby pomóc w stworzeniu silniejszego, wydajniejszego i bardziej odpornego systemu (przykład wpływu, jaki kryzys związany z pandemią COVID-19 ma na stabilność naszych systemów). Ułatwiłoby to również wymianę wiedzy i informacji w sektorze pracowników służby zdrowia.

40. Zalecamy, aby Unia Europejska zapewniła, aby w całej UE jakość leczenia była taka sama, a koszty leczenia sprawiedliwe, z uwzględnieniem lokalnych warunków. Można to zapewnić na przykład przez rozszerzenie kompetencji Europejskiej Agencji Leków (EMA) lub utworzenie nowej wyspecjalizowanej europejskiej agencji zamówień publicznych, która byłaby uprawniona do negocjowania i uzyskiwania bardziej odpowiednich cen leków dla wszystkich państw członkowskich. Należy zminimalizować ryzyko monopolu w przemyśle farmaceutycznym.

Równe przepisy medyczne i leczenie gwarantują, że wszyscy obywatele Unii będą mieć równe prawa w kwestiach zdrowotnych. Zwiększone zdolności zakupowe zapewniają lepsze transakcje w ramach zamówień publicznych. Nie może to jednak prowadzić do struktur monopolistycznych i lobbingu farmaceutycznego. Zarządzanie kryzysowe w kontekście pandemii COVID-19 jest dobrym przykładem wspólnego zarządzania zdrowiem przez Unię Europejską jako całość.

41. Zalecamy utworzenie europejskiej bazy danych dotyczących opieki zdrowotnej, w której udostępniana byłaby dokumentacja medyczna w nagłych przypadkach lub w związku z chorobami. Udział w niej powinien być opcjonalny i należy zapewnić ochronę danych osobowych.

Dostęp do danych i ich wykorzystanie pozwalają na szybkie reagowanie w sytuacjach zagrożenia życia. Hakowanie lub niewłaściwe wykorzystanie stanowią poważne zagrożenia dla takiego systemu europejskiej bazy danych dotyczących opieki zdrowotnej. Dlatego dane te muszą być zabezpieczone, a uczestnictwo opcjonalne. Zagrożeniom dla bezpieczeństwa oczywiście należy zapobiegać.

42. Zalecamy, aby Unia Europejska dalej rozwijała i synchronizowała już istniejące programy badań naukowych i innowacji w dziedzinie zdrowia, tak jak ma to miejsce w ramach istniejącego programu „Horyzont Europa”. Wyniki projektów naukowych powinny być dostępne bezpłatnie we wszystkich państwach członkowskich.

Współpraca naukowa na szczeblu UE mogłaby wzbogacić zdolności naukowe i wiedzę poszczególnych naukowców. Dzielenie się wiedzą mogłoby na przykład pozwolić na wczesne diagnozy i lepsze leczenie, zmniejszając liczbę poważnych i śmiertelnych chorób w całej Europie. Przyczyniłoby się to również do zwiększenia samowystarczalności Europy pod względem leków i sprzętu.

43. Zalecamy, aby Unia Europejska zwiększyła swój budżet przeznaczony na wspólne projekty badawcze i innowacyjne w dziedzinie zdrowia (bez dokonywania cięć budżetowych w innych unijnych programach związanych ze zdrowiem). Wzmocniłoby to również europejskie instytucje naukowe i badawcze.

W perspektywie długoterminowej badania i inwestycje związane ze zdrowiem wzmocnią medycynę zapobiegawczą i obniżą koszty związane ze zdrowiem. Większe finansowanie mogłoby zapobiec drenażowi mózgow z Europy do innych krajów rozwiniętych dysponujących większymi budżetami na badania i rozwój w dziedzinie zdrowia. Finansowanie to nie powinno pochodzić z już istniejących środków finansowych na opiekę zdrowotną.

Podwątek 5.2 Szersze rozumienie zdrowia

44. Zalecamy, aby Unia Europejska podjęła inicjatywę polegającą na ustanowieniu tygodnia zdrowia, odbywającego się w tym samym tygodniu we wszystkich państwach członkowskich i poświęconego wszystkim kwestiom zdrowotnym ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego. W tygodniu tym nacisk będzie położony na zbiorcze rozważanie i promocję wszystkich głównych tematów związanych ze zdrowiem psychicznym, a także innych już istniejących inicjatyw, takich jak inicjatywy organizacji Mental Health Europe.

Zalecamy to, ponieważ wszyscy obywatele Unii powinni czuć się akceptowani i włączeni, zwłaszcza jeśli cierpią na problemy związane ze zdrowiem psychicznym. Ponadto istnieje potrzeba normalizacji problemów związanych ze zdrowiem psychicznym i zwiększenia świadomości na ich temat, a także zapobiegania powiązanim z nimi problemom społecznym, takim jak dyskryminacja. Co więcej, inicjatywa ta jest tym bardziej ważna, że problemy związane ze zdrowiem psychicznym nasiliły się w okresie pandemii i prawdopodobnie będą się utrzymywać.

45. Zalecamy, aby produkty sanitarne dla kobiet przestały być uznawane na potrzeby opodatkowania za towary luksusowe, ponieważ są artykułami pierwszej potrzeby. Zalecamy również, aby hormonalne środki antykoncepcyjne stosowane ze względów medycznych, np. w leczeniu fibromialgii i endometriozy, były opodatkowane jak zwykłe leczenie. Zalecamy również, aby Unia Europejska zachęcała do harmonizacji zabiegów rozrodu wspomaganego medycznie dla wszystkich kobiet (samotnych lub pozostających w związku małżeńskim) we wszystkich państwach członkowskich.

W niektórych krajach europejskich produkty sanitarne dla kobiet są opodatkowane jako towary luksusowe, co jest niesprawiedliwe. Niektóre hormonalne środki antykoncepcyjne są wykorzystywane do celów medycznych i powinny być opodatkowane zgodnie z tym zastosowaniem. Zabiegi rozrodu wspomaganego dla kobiet, takie jak metody zapłodnienia in vitro i zamrażania komórek jajowych, mają różne warunki kwalifikowalności w różnych państwach członkowskich, a Unia Europejska musi dołożyć starań, aby je zharmonizować.

46. Zalecamy, aby Unia Europejska w zdecydowany sposób wywarła wpływ na wszystkie państwa członkowskie, aby w stosownych przypadkach uwzględniły w programach nauczania kwestie dotyczące zdrowia psychicznego i edukacji seksualnej. Aby pomóc państwom członkowskim w zawieraniu takich kwestii w programach nauczania, Unia Europejska powinna opracować i udostępnić standardowy program dotyczący zdrowia psychicznego i edukacji seksualnej.

Istnieje potrzeba zmniejszenia dyskryminacji i tabu w odniesieniu do kwestii związanych ze zdrowiem psychicznym. Istnieje również potrzeba unikania informacji wprowadzających w błąd i podejść nienaukowych. Ponadto edukacja seksualna ma zasadnicze znaczenie dla zdrowego życia i społeczności oraz zapobiega problemom takim jak ciąża małoletnich.

47. Zalecamy, aby Unia Europejska opracowała lepszy system informowania o wszystkich swoich inicjatywach dotyczących zdrowia psychicznego, a mianowicie portal zdrowia publicznego poświęcony dobrym praktykom, w państwach członkowskich i dla wszystkich obywateli. Postawienie do Parlamentu Europejskiego mogłoby przedstawiać te dobre praktyki sobie nawzajem, aby zwiększać ich znajomość we wszystkich państwach członkowskich.

Obywatele nie są dobrze poinformowani o inicjatywach Unii Europejskiej, a dzięki wymianie dobrych praktyk możemy się od siebie nawzajem uczyć.

Podwątek 5.3 Równy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej

48. Zalecamy, aby UE ustanowiła i propagowała minimalne standardy dobrej

jakości opieki stomatologicznej, w tym profilaktyki, we wszystkich państwach członkowskich UE. Opieka stomatologiczna powinna być dostępna nieodpłatnie dla dzieci, grup o niskich dochodach i innych grup szczególnie wrażliwych. W ciągu 15–20 lat UE powinna zagwarantować wszystkim dostęp do przystępnej cenowo opieki stomatologicznej.

Zalecamy to, ponieważ obecnie dla wielu osób mieszkających w UE opieka stomatologiczna nie jest przystępna cenowo. Brak opieki stomatologicznej i profilaktyki stomatologicznej ma negatywny wpływ na ich zdrowie i perspektywy życiowe. UE powinna zacząć od ustanowienia norm minimalnych opieki stomatologicznej i wprowadzenia wymogu bezpłatnej opieki stomatologicznej dla dzieci i grup o niskich dochodach. Docelowo każdy powinien mieć prawo do wysokiej jakości opieki stomatologicznej.

49. Zalecamy włączenie zdrowia i opieki zdrowotnej do kompetencji dzielonych między UE i państwa członkowskie. Aby uwzględnić tę nową kompetencję dzieloną, należy zmienić art. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zalecamy to, ponieważ obecnie Unia Europejska nie posiada wystarczających kompetencji do stanowienia prawa w dziedzinie opieki zdrowotnej. Pandemia COVID-19 pokazała, że konieczna jest silniejsza obecność UE w polityce zdrowotnej. Dzięki tej zmianie Traktatu Unia będzie mogła zrobić więcej, aby zagwarantować wszystkim obywatelom UE opiekę zdrowotną oraz wydawać wiążące rozporządzenia i decyzje.

50. Zalecamy, aby UE zagwarantowała, że kursy pierwszej pomocy będą dostępne nieodpłatnie dla wszystkich obywateli UE. UE mogłaby rozważyć wprowadzenie obowiązkowych kursów dla uczniów i w miejscach pracy (zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym). Kursy te muszą być również praktyczne, cykliczne i dostosowane do wieku uczniów. Ponadto we wszystkich państwach członkowskich UE w miejscach publicznych powinna być dostępna pewna minimalna liczba defibrylatorów.

Zalecamy to, ponieważ wiele osób w Unii Europejskiej nie zna technik pierwszej pomocy i nie jest gotowych do działania, gdy ktoś potrzebuje pomocy. Z tego powodu wiele osób traci życie. W niektórych miejscach publicznych defibrylatory nie są dostępne.

51. Zalecamy, aby Unia Europejska zadbała o to, by prywatni świadczeniodawcy opieki zdrowotnej nie czerpali niesprawiedliwych korzyści z funduszy publicznych i nie uszczuplali zasobów publicznych systemów opieki zdrowotnej. Unia Europejska powinna wydać państwom członkowskim zdecydowane zalecenia dotyczące zwiększenia finansowania publicznej opieki zdrowotnej.

Zalecamy to, ponieważ Unia Europejska i państwa członkowskie mają obowiązek zagwarantowania wszystkim swoim obywatelom dostępu do opieki zdrowotnej. Ponadto silniejszy publiczny system opieki zdrowotnej oznacza również, że będziemy lepiej przygotowani na przyszłe pandemie.

Załącznik: INNE ZALECENIA, KTÓRE ZOSTAŁY ROZPATRZONE PRZEZ PANEL, ALE NIE ZOSTAŁY PRZYJĘTE

Wątek 1: Lepsze modele życia

Podwątek 1.1 Zdrowy styl życia

Zalecamy, by UE wydała wszystkim państwom członkowskim zalecenie dotyczące najlepszych praktyk w zakresie zakazywania lub ograniczania reklamy alkoholu i wyrobów tytoniowych we wszystkich rodzajach mediów dla wszystkich grup wiekowych, z naciskiem na młodych odbiorców. UE powinna zapewnić egzekwowanie przepisów, które ograniczają sprzedaż tych produktów małoletnim. Wszystkie państwa członkowskie powinny wdrożyć przepisy przewidujące kary za palenie tytoniu w miejscach publicznych, zwłaszcza w placówkach edukacyjnych, oraz stworzyć wyznaczone miejsca dla palących.

Niezdrowy styl życia nie może pojawiać się w reklamie i powinien być mniej widoczny w życiu publicznym. Ponadto alkohol i tytoń to jedne z najczęściej stosowanych substancji szkodliwych, a zalecenie to zapobiegnie nadużywaniu tych substancji.

Zalecamy, by UE wspierała państwa członkowskie w zawieraniu w krajowych programach nauczania lekcji na temat gotowania w sposób zrównoważony, zdrowy i smaczny. UE może wspierać ten proces za pomocą poradników zdrowego gotowania, dostępnych zarówno online, jak i w druku. Należy je proaktywnie reklamować w mediach tradycyjnych i społecznościowych, aby dotrzeć do młodych odbiorców. Powinniśmy również edukować rodziców, aby dowiedzieli się, jak najlepiej wykorzystać żywność do przejścia na zdrowy styl życia. Powinno się stymulować i wzbogacać badania w tej dziedzinie.

Kursy kulinarne i żywieniowe w szkołach poprawiłyby zdrowie młodzieży i zniechęciłyby do spożywania żywności typu fast-food. Dzieci mogłyby przekazywać rodzicom to, czego nauczą się w szkole. Ponadto kształcenie rodziców w zakresie zdrowego stylu życia dawałoby dobry przykład dzieciom.

Zalecamy intensyfikację prowadzonej przez Komisję Europejską kampanii publicznej „HealthyLifestyle4All” dotyczącej zdrowego stylu życia, a także korzyści płynących z aktywności społecznej, za pomocą konkretnych przykładów i z zastosowaniem całościowego podejścia. Kampanie informacyjne powinny być adresowane do dobrze określonych grup docelowych. W przypadku każdej grupy docelowej należy stosować odpowiednie środki komunikacji. Ważne jest ponadto zapewnienie systemów nagród i zachęt w celu promowania pozytywnych zachowań. Kampanie te powinny być prowadzone z udziałem influencerów, celebrytów lub organów publicznych. Powinno się w nich podkreślać podwójne korzyści – zarówno dla zdrowia, jak i dla środowiska i klimatu. Ponadto we wszystkich państwach członkowskich powinny być dostępne dotacje umożliwiające bezpłatne publiczne uprawianie sportów.

Zdrowszy styl życia ma korzystny wpływ na sytuację systemu opieki zdrowotnej, ponieważ zmniejsza skalę problemów zdrowotnych. Zdrowie fizyczne ma wpływ na zdrowie psychiczne i szczęście. Obecne kampanie nie są wystarczająco rozpropagowane. Włączenie osób mogących stanowić wzory do naśladowania oraz influencerów zwiększy ich skuteczność i ich efekt motywujący.

Zalecamy kampanię informacyjną na temat zdrowej żywności i żywienia. UE powinna zachęcać państwa członkowskie do wprowadzenia wyższych podatków od mięsa i cukru. Należy zbadać możliwości odróżnienia zdrowej żywności od niezdrowej żywności i umieszczenia ich w różnych przedziałach VAT. Zalecamy umieszczanie bardzo wyraźnych oznaczeń ostrzegawczych na bardzo niezdrowych środkach spożywczych (takich jak wyroby tytoniowe). Ponadto zalecamy ogólnoeuropejski wskaźnik wartości odżywczej wraz z odpowiednimi informacjami i kodem QR, który pozwoli konsumentom bardziej świadomie podejmować decyzje. Należy zbadać możliwości zapewnienia, aby zdrowa żywność była tańsza od żywności niezdrowej, oraz aby produkcja zdrowych produktów stała się dla rolników bardziej atrakcyjna.

Zdrowa żywność jest podstawą zdrowego życia. Należy zająć się tym zarówno od strony produkcji, jak i od strony konsumentów. Wytwarzanie zdrowych produktów ma również pozytywny wpływ na środowisko i może pomóc wspierać lokalnych rolników. Jeżeli produkcja zdrowej żywności wzrośnie, ceny obniżą się i zwiększy się popyt.

Podwątek 1.2 Edukacja ekologiczna

Zalecamy, aby UE ustanowiła system finansowania zachęcający do włączania długoterminowych programów edukacji ekologicznej do krajowych systemów kształcenia dzieci w szkołach podstawowych i średnich. System ten powinien obejmować środki przeznaczane na wsparcie dla rodziców potrzebujących pomocy finansowej.

Obecne systemy edukacji nie zawierają wystarczającej liczby praktycznych elementów wspierających bezpośrednie i kompleksowe interakcje między dziećmi a środowiskiem. Istniejące programy, opracowane z uwzględnieniem perspektywy krótkoterminowej, są niejednorodne i nie sprzyjają koniecznej zmianie postaw. Rodzice powinni otrzymywać wsparcie, tak aby wszystkie dzieci mogły w równym stopniu korzystać z programu i aby żadne dziecko nie zostało wykluczone ze względów finansowych.

Wątek 2: Ochrona naszego środowiska i naszego zdrowia

Podwątek 2.1 Zdrowe środowisko naturalne

Zalecamy natychmiastowe wdrożenie najwyższej możliwej normy jakości wody w całej UE. Z myślą o oszczędzaniu wody proponujemy system nagród, który będzie opierał się na ustalaniu cen wody w sposób zachęcający do mniejszego zużycia wody, np.: 1) poprzez stworzenie dynamicznego systemu zachęcającego konsumentów do utrzymywania swojego zużycia wody poniżej średniej (tj. wzrost zużycia wody o 10% spowoduje wzrost ceny o 11%); 2) poprzez stworzenie systemu rynku uprawnień w odniesieniu do wody zanieczyszczonej przez przedsiębiorstwa produkcyjne, podobnego do już istniejącego systemu uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

Zalecenie to jest uzasadnione faktem, że podniesienie cen zachęca wszystkich użytkowników do podejmowania bardziej świadomych decyzji dotyczących konsumpcji. Biorąc pod uwagę różne realia w różnych państwach UE i dążąc do stworzenia systemu sprawiedliwego społecznie, możemy wspierać uboższe społeczności w zakresie gospodarki wodnej poprzez współinwestowanie w infrastrukturę wodną i badania naukowe.

Wątek 3: Przekierowanie naszej gospodarki i konsumpcji

Podwątek 3.1 Regulacja nadprodukcji i nadmiernej konsumpcji

Zalecamy, aby UE nakładała grzywny na przedsiębiorstwa, które utylizują niesprzedane produkty wytworzone w wyniku nadprodukcji.

W niektórych przypadkach przedsiębiorstwom bardziej się opłaca wyrzucanie niesprzedanych produktów niż ich recykling lub ponowne wykorzystanie. Ważne jest zatem, aby zniechęcać do nadprodukcji poprzez grzywny, tak aby praktyka ta nie była już opłacalna dla producentów.

Podwątek 3.2 Zmniejszenie ilości odpadów

Zalecamy, aby UE opracowała i wdrożyła politykę gospodarowania odpadami dla gospodarstw domowych/obywateli skupiającą się na rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów, uzupełnioną o środki niezbędne do zwiększenia świadomości obywateli na temat korzyści płynących z ograniczenia wytwarzania odpadów i z selektywnej zbiórki odpadów. Należy również wdrożyć środki ukierunkowane na rodziny znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społecznej (np. młode rodziny z dziećmi, osoby starsze itp.), zgodnie z zasadą nie pozostawiania nikogo samemu sobie.

Ma to na celu opracowanie jednolitego podejścia do gospodarowania odpadami w gospodarstwach domowych, ułatwia również ochronę środowiska poprzez ograniczanie ilości odpadów, stymuluje gospodarkę o obiegu zamkniętym i zwiększa efektywność zbierania odpadów. Co więcej, zwiększa to świadomość obywateli i ich poczucie odpowiedzialności za środowisko.

Zalecamy, aby UE promowała konkurencję wolnorynkową i zachęcała sektor prywatny do aktywniejszego angażowania się w przetwarzanie odpadów, w tym ścieków, oraz w działania związane z upcyklingiem i recyklingiem.

UE jest właściwym organem do wdrożenia tego zalecenia, ponieważ uzupełnia

ono dyrektywę ramową w sprawie odpadów i plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym. Ponadto wdrożenie tego zalecenia pozwoli zwiększyć liczbę innowacyjnych rozwiązań w zakresie gospodarowania odpadami, a także poprawić jakość gospodarowania odpadami i podnieść ilość przetwarzanych odpadów, ponieważ w działaniach tych uczestniczyć będzie więcej przedsiębiorstw.

Podwątek 3.3 Produkty wytwarzane w uczciwy sposób, równy dostęp i etyczna konsumpcja

Zalecamy przeniesienie przemysłu w obręb Unii Europejskiej w celu zapewnienia wysokiej jakości sprawiedliwych produktów i rozwiązania problemów związanych z klimatem.

Unia Europejska dysponuje wiedzą fachową, którą należy promować na jej własnym rynku.

Z powodu delokalizacji przemysłu poza UE, zwłaszcza do Azji, niektóre kompetencje zawodowe również ulegają delokalizacji. Zalecenie to pociąga za sobą szkolenia zawodowe pracowników europejskich.

Podkreślamy potrzebę unikania delokalizacji między różnymi państwami członkowskimi, aby uniknąć nieuczciwej konkurencji.

Zaobserwowaliśmy, że masowa delokalizacja przemysłu na świecie ma wpływ na przemysł europejski. W związku z tym produkcja lokalna będzie prowadzić do korzyści zdrowotnych dla obywateli i środowiska.

Wątek 4: W kierunku zrównoważonego społeczeństwa

Podwątek 4.3 Transport przyjazny dla środowiska

Zalecamy, aby duże miasta otrzymywały dotacje lub aby nakładano na nie kary w zależności od wyników ich transportu publicznego w zakresie ekologiczności i zanieczyszczenia środowiska (pojazdy elektryczne, ekologiczny transport publiczny, strefy piesze, zachęcanie do korzystania z rowerów itp.). Stosowanie takich kar lub dotacji powinno się odbywać przede wszystkim w oparciu o zmiany wprowadzane przez miasta w transporcie ekologicznym, z uwzględnieniem ich sytuacji początkowej. To Unia Europejska powinna za

pomocą prawodawstwa ustanowić pewne wskaźniki skuteczności w odniesieniu do środków dotyczących zanieczyszczenia i proporcjonalnej redukcji. Powinno się to odbywać z uwzględnieniem sytuacji początkowej danego miasta.

Zalecamy to, ponieważ miasta są dotknięte zanieczyszczeniem powietrza, które powoduje pewne problemy zdrowotne. Rozwój ekologicznego transportu poprawi jakość życia i zdrowia ludzi oraz ograniczy efekt cieplarniany. Dotacje i kary są skutecznymi środkami promującymi zmiany i pomagającymi w dostosowywaniu się do różnych sytuacji występujących w różnych miastach.

Zalecamy, aby prawodawstwo UE ograniczało i regulowało korzystanie z lotów na krótkich dystansach i statków wycieczkowych. Należy zapewnić ludziom ekologiczne alternatywy w zakresie transportu. Jedną z takich alternatyw powinna być standaryzacja torów kolejowych, by poprawić połączenia między europejskimi stolicami. Zalecamy również, aby UE przyznała dotacje na zmiany w transporcie towarów, tak aby stały się one bardziej przyjazne dla środowiska, np. większy nacisk na transport kolejowy i wodny (w przypadku przewozów na małe odległości).

Zalecamy to, ponieważ przewozy na krótkich dystansach są zbyt częste, zanieczyszczające i łatwe do zastąpienia. Ograniczenie liczby statków wycieczkowych zmniejszyłoby zanieczyszczenie morza (co stanowi krytyczny problem środowiskowy) i negatywne skutki dla miast przybrzeżnych. W związku z tym musimy stworzyć więcej przystępnych cenowo rozwiązań stanowiących alternatywę dla tych, które są bardziej zanieczyszczające. Taki sam rozstaw torów kolejowych poprawiłby połączenia kolejowe między europejskimi stolicami.

Wątek 5: Opieka dla wszystkich

Podwątek 5.2 Szersze rozumienie zdrowia

Zalecamy, aby Unia Europejska, zgodnie ze swoją kampanią HealthyLife4All, promowała również takie inicjatywy jak sportowe imprezy społeczne, zajęcia sportowe w szkołach, odbywające się dwa razy w roku olimpiady otwarte dla wszystkich grup wiekowych i na wszystkie sporty [nie dla sportowców

zawodowych]. Zalecamy również opracowanie bezpłatnej europejskiej aplikacji sportowej, która zachęcałaby do zbiorowej aktywności sportowej. Aplikacja ta powinna pomagać ludziom nawiązywać kontakty poprzez sport. Ponadto informacje o tych inicjatywach powinny być dobrze i szeroko rozpowszechniane.

Aby społeczeństwo europejskie było zdrowsze, Unia Europejska musi promować sport i zdrowy styl życia. Ponadto bardzo często społeczeństwo nie jest świadome związku między sportem a zdrowym życiem. Aplikacja ta jest ważna, ponieważ ludzie są bardziej skłonni do uprawiania sportu, jeśli robią to wspólnie.